

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

OLPHI PRÆCEPTA

89

computandum verum locum, mediante æquatione Luminis.

Si verò querendus est locus Lunæ extra Copulas, nec propter Copulas; geminâ viâ potest pergi.

I. Vel ponendo locum fictum ut verum, Per præc. 119 & correctione Anomalie mediae, ut suprà. Ubi 118. 117. sit sœpe, ut videatur querendus locus Lunæ, 115. 114. 113. sed consultius sit, eo vel posito, ut jam noto, querere & corrigere ipsam Anomaliam medianam. Ut si jubearis ad horam observatæ $\odot D \varnothing$, querere locum Lunæ; præstat posito loco Veneris, pro vero Lunæ, querere Anomaliam medianam, & sic tempus, idq; comparare cum tempore tradito; quia hoc facilius est.

II. Vel pergimus cum ficto ad exquirendam Æquationem Luminis. Tunc facilimus quidem Per præc. 123 est labor per Tabulam, ut excerptam ex ea Luninis Æquationem, prout titulus ejus voluerit, vel addamus loco ficto, vel detrahamus; eritq; inventus locus Lunæ in Orbita. At quia Luninis æquatio non excerpitur satis ad gustum curiosorum exacta: sumant ergo illi sibi laborem, haud parùm sanè molestum, excerptendi ex Per præc. 122 Tabulâ, Scrupula menstrua, Exsortem, & per ea 121. 120. 116. formandi æquationem hanc; eaque utantur eos 115. 114. 113. dem modo.

Sic in Genesi RUDOLPHI, cùm locus Luna fictus sit $2^{\circ} 5' 15'' \odot$. Æquatio Luminis $6^{\circ} \frac{1}{2}$, vel exactior $6^{\circ} 25''$ Subtr. erit ergo locus Luna absolutus in orbita $1^{\circ} 58' 50'' \odot$.

Hic quia Æquationis Luminis elementa duo, fiunt anguli, & sic tres æquationes, totidem lineas motus Lunæ, ficti, propè-veri, & veri, assoциant lineæ motus medii: expedit hanc variationem quadamtenus repræsentare. Ergo si Applicatio Præcepti ad Sch. VIII. Luna ratione primæ æqualitatis futura fuisset in B, & linea ficti loci TB, sed per competentem menstruam, ex area suâ TBC, conversâ in angulum BTQ, transposita sit in Q, ut sit linea loci propè-veri TQ, secans circellum in π , tunc Variationem exhibens areola, erit $\rho \pi T$, quæ conversa in angulum, valeat QT X : erit ergo linea loci Lunæ absoluti TX. Ita ex menstruâ reductâ BTQ Adjectoriâ, & ex Variatione QT X Subtractorâ, conficitur tandem æquatio Luminis XTB adjectoria; & Luna propter primam æquationem est in B, propter secundam in Q, propter tertiam in X verissimè.

Rursus autem moneo, ne quis tres lineas (in Schemate VIII.) ex Centro Terræ exentes, pro loco Lunæ unico, mihi imputet; tres enim omnino sunt in re ipsa æquationes.

Ergo jam omnes partes calculi, vocati sunt ad leges Geometricas; ut non facile casus aliquis existere possit, qui non ad unum aliquid ex his octo Schematibus reduci, ex quæ hac Commentarij uncù explicari possit. Spero autem Studiosos artis, superatâ brevis temporis difficultate, cognoscendi hanç positionum novitatem, amœnissimam habituros deinceps exercendæ Geometriæ palæstram. Cæteris, qui hoc exercitium detractent, ad finem calculi properantes, prospectum est de Tabulâ Æquationis luminis seu Præcepto 123

compositæ, quæ illos omni hoc labore cautio-numque sollicitudine levabit.

CAPUT XXVII.

DE LATITUDINE LU-

NÆ M E N S T R u A,
eiusque Tabulis.

DE Circuitu Nodorum retrogrado, soluto à legibus mensis, & de sim-plici latitudine Lunæ, quam habet illa ex suo Eccentrico, nunquam ta-men puram, nisi in Copulis, vel ipsius Lunæ, (secundum Tychonem) vel Nodi cum Sole, ejus-vè opposito; de hac, inquam, ejusq; Tabulâ, egi in Capite XXV. Quicquid illi accedit insuper, Præcep. 112 ratione mensis, totum ex inventione Tychonis est; et si vestigia forsitan aliqua licet observare in nonnullis veterum observationibus.

Non est autem res adhuc ex omni parte Variatio lata liquida. Tycho enim, cùm angulo parvo incli-natam habeat orbitam Luna in Copulis; etiam menstrua parvo angulo Lunam emittit è Copulis, cum forma dubia Nodis Lunæ existentibus. Id verò deprehendi ego valdè adversum esse observationibus Ecli-psiū; ut quæ omnino testantur de angulo tan-to, quanta sit in Quadraturis, Lunæ latitudo: quasi una & eadem inclinatio, hujus Eccentrici ad Eclipticam, maneat toto illo mense, quo Sol obambulat loca Nodorum, Lunæque non tan-tum in magnam tunc latitudinem $5^{\circ} 18'$ evadat in Quadratis, sed etiam æquali ei angulo incipiat excurrere à Sole. Atqui si contans semper ma-neret angulus magnus, per totum iter Lunæ à Sole ad ejus quadratum, non posset Luna, cùm Nodos invenit in Octantibus, latitudinem ni-hilominus habere parvulam, quam tamen Ty-cho observationibus idoneis comprobavit.

Ob hanc perplexitatem, diu admodum ver-satus sum in magnis erroribus; cùm altera manu medicinam afferem Eclipsibus, altera eam rur-sum subtraherem, relapsus in æquipollentiam Tychonicam; ut jam statim apparebit: si tamen Quatenus ha unum hoc monuero, tum demum eadem præ-Tabula cum stari per has Hypotheses, quæ per Tychonicas Tychone pa- Progymnasiatum: si ex iisdem etiam quantita-tibus applicentur. In quibus quid inter utrumq; diversitatis intersit, opera pretium est, diligenter observare in præcepto sequenti. Illud com-modius hic moneo, me Nodi locum ad nostra Vide Proleg. tempora promovisse ad $25'$ scrupula. Ephemeris

Quæ igitur ex hac promotione diversitas in latitudinem redundat, ea priùs detrahenda est de differentia Tychonici & mei calculi: tunc de-mùm de æquipollentia Hypothesium ferri poterit judicium sanum. Ergo ad opus.

$25:(?) : 50$

m

Veram